

MAGYAR KURIR.

N^{r.} 17.

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius' 1-ső napján, 1831.

B é t s.

Ő Felsége az ifjú Magyar Király és Ausztr. Ts. K. Koronaörökös a' mult Tsőtörtökön Febr. 24-kén délelőtt eleibe ment Fels. eljegyzett Hitvesének Német Újváron túl. Ott találkozáván Német Újvárba együtt jöttek, a' hol a' Tsászárné Ő Felségével és a' Luccai Hertzegné Ő Kir. Mssgával együtt ebédelték. — Ő Felségek delután visszatértek Bétsbe; Ő Felsége pedig a' Magyar Királyné másnap érkezett meg Sönbrunba, a' hol a' Fels. Tsászári Familia által fogadtattott. Ugyan oda az nap számtalan sokaságú nép méne ki Ő Felsége láthatására és szerentsésen lett megérkezésén örömenek kijelentésére.

Tegnapelőtt Vasárnap bėjővén Ő Felsége Sönbrunnból minden fényes kíséret nélkül a' Theresianumi Vitéz Akadémia épületébe onnan tartotta fényes és pompás bėjövetelét a' Ts. K. Palotába, ágyú durrogások és minden hangok hangzása között, körülveve 's kíséerteive az Udvari Fő Tisztektől Ts. K. titkos Tanátsos 's Aranykultsos Uraktól egész gálában 's hatlovas pompás hintókban. Az Ő Felsége koronával ékesített igen pompás hintója előtt lovagoltak némely Udvari Fő Tiszteken kívül az Országos Magyar Követség közül egynehány Magyar Méltóságok is Magyar öltözetben; a' hintó után pedig legközelebb

lovaglának az Arcier- és Magyar Királyi Testörző Sereg tsapatjai fényes gálában. A' menetelnek egész útját két felől kiállott katonaság és polgári fegyveres sereg foglalta el két sorban, 's ezek meggett ezer meg ezer vala a' néző népsokasága.

Beérvén a' Felséges Királyné a' Tsász. Palotába, ott a' kiszállaskor Ő Felsége az Ifjú Király által fogadtattott, és lakásába felvezettetett az Udvari Fő Tisztségtől kísértetvén.

Minekutánna Ő Felsége továbbat egy thronusos szálába méne 's ott Ő Felségének Audientzián a' Fő Méltóságú Követ Urak 's más Fő Nagyok bémutatattak és ennek vége lett; Ő Felségek és az egész Fels. Tsászári Királyi Familia az ebédlő szálába menének, az ilyen alkalmatossággal szokásban lévő nyilvános ebédlésnek tartására; mellynél sok nagy Méltóságú és Uri rendű nézők megjelentek. Midőn először a' Felséges Tsászár egészségéért poharat emelének, a' város hástyáin minden ágyúk megszóllaltak 's azok ropogásait Salve lövések váltogaták.

Az ebéd után 6-tod fél óraker ment véghez Ő Felségeknek öszveesketések, a' böjti napok tekinteléből egész tsendeségben, egyedül a' Fels. Tsászári Familia jelenlétében, az Udvari Kis Kápolnában, a' hol a' szent foglalatosságot Ő

Ts. K. Fő Hertzegsége és Eminentiaja
Rudolf Cardinális vitte véghez.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Febr. 16 kán. A' tsatapiatzról éppen most kaptuk a' következő két hivatalos tudósításokat: I.) Podlachiai helytartó-Vajda Wysiekiński Úr levele. Kaluszcynból Febr. 15 kén éjjeli 12 órakor. „General Dverniczki Mniscevnél (a' Sandomiri Vajdaságban, hol a' Polieza vize a' Visztulába szakad) keresztül szállott a' Visztulán, és tegnap Stoczek városán alól 7000 Kosákokat talált Vürtemberg Hertzeg vezérlete alatt 6 ágyúkkal. Kemény tsata eredt a' két Fél között. General Dverniczki, minekutánna 200-at az ellenség közzül elejtett és ugyan annyit elfogott, hátra nyomta Vürtemberg Hertzegét és 5 ágyúját elvette. Az ellenséget üzi ma is, de még eddig nints tudva nálunk, mitsoda előmenetellel. Utasok, kik Stotzekből jöttek, azt beszélik, hogy ma reggeltől fogva délig erős ágyúzás hallatszott Stotzektől bizonyos távolságban.“ — II. General Kliczki levele: „Kimondhatatlan örömmel sietek jelentést tenni katonáink vitézségének első próbájáról az ellenséggel való megütközésben. Minekutánna én Dverniczki Generált a' Visztula jobb partjára Mniscevnél általküldöttem, darab ideig nagy nyughatatlanságban valék, minthogy, töle azután semmi tudósítást nem kaptam. Az alatt ez a' mérész Generál a' híres Geismar Generálon vett győzedelme által reménytelen gyönyörűséget szerzett minékünk. Im itt a' tudósítás, mellyet töle vettem: „Vagyon szerentsém jelenteni, hogy én, megtudván bizonyossággal, hogy General Geismar a' Lukov és Rozza között fekvő Orosz tábor Osztálynak

2 lovas vadász regementekből, 2 drago-nyos regementekből és két lovas Artilleria Battériákból álló elő-seregével Seroczynban vágyon — megindultam Febr. 15-kán éjjeli 2 órakor Filipovka falu mellől és 14-dikben reggeli 9 órakor Stotzeknél megszállottam, honét az ellenségnek néhány száz lovassai sietve vissza vonultak Seroczynba. Én vesztég maradtam vett fekvésemben Stotzek és Seroczyn között. Egy óra mulva General Geismar előjöve egész seregével. A' tsata egyszeriben elkezdődött; mellynek egyes történeteit későbbben majd közlöm; kimenetele a' lett, hogy az ellenség 11 ágyút minden hozzá való készületestől elvesztett, 250 emberét (s azok között 2 kapitányt és 5 kissebb tiszteket) elfogtuk; a' tsatapiatzon 400 ember maradt halva, azok között egy Májor, egy Artilleriás Oberster (Novosilzoff, a' mint a' hadi foglyok vallják) és mintegy 20 más tisztek. A' mi részünkről tsak 16 ember esett el; Sebeseink száma 18, ezek között vagyon Májor Russian az 1 Uhlanus regementből, ki regementjének egy osztályával legelsőben két regementet és egy batteriát megtámadt és megszalasztott; Hadnagy Falkovski a' 5 Uhlanus regementből; Radvanski al-hadnagyok a' 2 Uhlanus regementből, Hadnagy Smolinski a' lovas Vadász regementből 'sa't. General Geismar tsupán jó sülő lovának köszönheti szabadulását. Az artilleria-különösen jól dolgozott és az ellenségnek 5 ágyúját őszvelővöldözte a' hasznavehetetlenségig, egyet azok közzül, mellyet használnom nem lehet, Varsóbá fogok küldeni.

Lengyel határ szél Febr. 16 kán. (egy Berlini Ujságból) Varsóból tsak ennyit tudunk bizonyossággal, hogy még nem esett eldöntő ütközet; egyebaránt a' tudósítások nagyon zür-

zavarosok, mivel az Oroszoktól többnyire mást, még pedig ellenkezőt hallunk, mint a' mi a' Varsói levelek írnak. A' Lengyel főhadiszállás Jablonnában vagyon, Feldmarsal Diebitsé pedig Jablunkában. A' legveszedelmesebb tsapás a' lengyeleket délről fenyegeti. General Geismár, kit a' Varsói Ujságok General Kliczki által Markuszovnál (Lublin és Pulavny között) megvertenek, más hihető tudósítások szerint 54 Eskadronnal keresztül ment Pulavynál a' Visztulán, és most már délről kerül Varsónak 's hátulról fenyegeti a' lengyel tábort. Varsóban már oda jutott a' dolog, hogy az Utszák végeinek védelmére barrikádákat tsinálnak. Az Orosz foglyokat, kik eddig Varsóban voltak, most már viszik az Országnak túl a' Visztulai részébe, kivéven a' Generálokat (t. i. a' revolutio kiütésekor Nov. 29-kén elfogottakat) kik ott maradnak. A' legújabb Varsói levelektöbb rendbéli ütközetekről emlékeznek, de a' mik tsak az előseregeknek időtöltő tsatázásai látszanak lenni. Hanem a' mi Vrotnov falunál (Vengrovtól éjszakra) történt az igazán keményetske tsata lehetett Zymirski Lengyel General alatt. Itt a' lengyelek 4 ágyúnyeretnek magokkal, és a' hídát (Liviocz vizén) megtartják kezekben, de úgy beiterítve 's megrakva holtakkal, hogy alig tudtak rajta a' katonák keresztül menni. — Azonközben a' bizonyosnak látszik, hogy az Orosz Generálok az ütközetet kerülni akarják, míg az egész tsászári tábor illendően Concentrálva minden pontokon jó fekvésű helyet venne magának. — A' lengyel tábornak erejét lehet mintegy 150,000 emberre tenni. Varsóban a' Nemzeti gárdát Hertzeg Czartoryski megmustrálta. A' gárdának fejez zászlója van, veres kereszt rajta, ezzel a' feljül írással lengyelül és oroszul:

„Isten nevében; a' mi szabadságunkért és a' tietekért“ General Szeravski a' Zamoski várvezér, az Orosz Seregeken keresztül Varsóba eltsáda menni, Oberster Krysinski viszi a' vár kommandót helyette.

Lengyel határ szél Febr. 13-kán. (a' Burkos Status Ujságból) Utasok, kik ide a' határszélre most érkeztek, beszellik, hogy az Orosz tsászári tábornak egy erős Osztályja General Geismár vezérlése alatt Pulavynál állament a' Visztulán, és tsak hamar azután megütközött egy Lengyel Sereggel, az ütközetnek szerentses (de kinek a' részére?) kimenetelevel tovább ment a' nevezett General és Radom városát elfoglalta, 's onnet Roszynba marsírozott. Egy másik ütközet Pultusknál esett, hol a' Lengyeleket General Roznieczi vezérelte. Itt a' lengyelek veszetésege nem kevés volt, és sok sebeseket hordtak viszsza Varsóba.

Varsó Febr. 19-kén. Tegnapelőtti reggel olta szüntelen halljuk a' szakadatlan erős ágyúzást. A' béhozott megsebesedteknek előadása szerint, az egész Országúton Vengrovtól fogva (hová 16 ikban az Oroszok Feldmarsal Gróf Diebits vezérlése alatt bémentek) Stanislavovig hartzol a' két tábor egymással. Tegnapelőtt déiben General Chlopiczki, ki a' főhadiszálláson Grochovban (Varsótól egy mérföldnyire) a' General-Stubál volt, hirtelen parantsolatot kapott, hogy a' hartz-líneába siessen. — 16-ikban Gen. Skrzeczki a' 5-ik és 4-ik gyalog regimentekkel Liv és Dobro között (feljül Minsken) Orosz General Rosenhadait reggeli 5 órától estig tartoztatta, és a' Lengyelek tsak másnap-reggel vonultak viszsza Varsó felé. A' Sebeseknek nagy száma, kiket folyvást hoznak a' városba

és a' kiknek többnyire szúrt vagy vágott sebjek vagyon, bizonyítja a' hartznak megátalkodott keménységét. A' tegnapi napnak resultatúmiról még nintsen tudósítás kiadva. Annyi bizonyos, hogy az Oroszok mind inkább inkább közelednek, és a' Lengyel fő erő közelébb vonúl özve Prága alá.

Varsó Febr. 21-kén. A' f. H. 19-kén igen kegyetlen hartz támadt az Országút mentében Minsk és Milosna között, és Feldmarsal Diebits nagy tábor a egy félkarikában mintegy 3 földnyire közeledett a' fő városhoz. Az Orosz tábornak bal szárnya az ágyúkkal megakasztott erdőségnek védelme alatt hartzolva előnyomult Milosnaig, a' Centrum Grochov felé és a' jobb szárnya ismét lejjebb kiterjeszkedett Prágával szemközt, Varsónak szemei előtt. A' Milosnai ütközet 19-ikben késő éjjelig tartott minden resultatú nélkül, mint-hogy mind a' két fél megmaradt, a' kemény hartz után, elébbi állásaiban. 20-dikban reggel újra elkezdődött a' tsata a' Grochovi erdőkénél, melyet az Oroszok elfoglaltak, és temérdek számú ágyúknak védelme alatt megátalkodva oltalmaztak. A' hartznak az éjtszaka vetett végett. Ma (21-ikben) reggel az Oroszok Minsk és Vavró között vagynak hadirendbe kiállitva; a' hartznak megújulását minden pillantásban várhatni. — Feldmarsal Gróf Diebits egy részről, és Hertzeg Radzivill 's General Chlopiczki más részről még a' legkeményebb tűzben is kint forgottak a' tsata piatzon. General Chlopiczki egy igen fényes, noha sikertelen lovas megtámadást személyesen vezérelt. — A' sebesek száma rettenetes nagy; minden Lazaretumok, kaszárnyák, bál-szálak, sok más közönséges épületek, és privát házak tellyesek velek. — A' Visztula bal partján General Dverniczki

19-ikben egy kis tsalában újra megverte Vürtemberg Hertzegét, és 3 ágyúját elvette. — Az Országgyűlés folytatja most is tanátskozásait.

O r o s z O r s z á g.

A' Pétervári Journál Febr. 9-kéről a' következő emlékezetes Tsászári Nyilatkoztatást hirdeti: „Mi I Miklós Isten kegyelméből minden Oroszoknak Tsászára és Egyedül-Uralkodója 's a' t. a' mult eszt. Dec. 12-iki (24-diki) Nyilatkoztatásunkban tudtára adjuk valaminden Mi hív alattvalóinknak, hogy Lengyel Országban egy pártütés támadt. Midőn Mi akkor igasságos bosszankodásunkban a' lázszatók ellen, készülnénk őket megzabolázni és megfenyíteni, azzal a' reménységgel vigasztaltuk vala Magunkat, hogy a' megváltottakat és eltsábítottakat megmenthetjük. Az igasságnak szava és hoszszútírésnek új bizonyosságai által próbáltuk őket viszszerítetni köteleességekre, és egyszersmind a' jó gondolkodásúak előtt lehetőséget nyitni rá, hogy a' zendülésnek elhatalmazását meggátolják és boldog ellent dolgozás által a' világnak megmutatják, hogy nem az egész Lengyel nemzet az, ki az „Árulónak“ utálatos nevét megérdemli. Mi meg vagyunk még most is róla győződve Magunkban, hogy ez a' szerentselen nemzet csak egynehány gonosztévőknek áldozatja. De ezek a' hitesegettek folyvást birják kezekben ott a' hatalmat, fegyvert zörgetnek Orosz Ország ellen, ösztönözik esztelenségekben az elpártolásra minden Mi hű alattvalóinkat, és végre a' f. H. 15-kán egy pártos és törvénytelen Országgyűlésben hátorkodtak kihirdettezni, hogy a' Mi Házunknak uralkodása megszünt Lengyel Országban, és hogy a' Sándor-Tsászártól visszaállított Lengyel

thronus más Monarchára váraozik. Ez a vakmerő elfelejtése minden jussoknak és esküvéseknek, ez a megátalkodás a gonosz érzésben, tellyessé tette a gonoszságnak mértékét. Itt a szempillantás, hogy a gyalázatosok ellen komolyságot végyünk elő és — a tselekedeteknek s tzeloknak legfőbb bíróját segítségül híván — parantsoltuk hív Seregeinknek, hogy a pártosokra induljanak. Oroszok! Ebben a fontos órában, midőn a Mi az Atyának búsulásával, de egyszersmind a kötelességét tellyesítő Fejedelemnek nyugodt állhatatosságával fegyvert vonunk Uralkodói székünknek betsülete és sérthetetlensége mellett, egyesítetek Ti is buzgó imádságaitokat a Miéinkel a mindentudó igaz Istennek Oltára előtt. Áldja meg fegyvereinket magoknak ellenségeknek javára; hártsa el hamar győzelem által az akadályokat, mellyek az Ó jobbja által Reánk bízott népek megnyugtátása nagy ügyének gátot vetnek, és segítsen Bennünket — mihelyt a pártosok által Orosz Országtól rövid időre elszakasztott birtok ismét vissza lesz szerzetve — annak jövendő sorsát erős alapokra állítani, mellyek a mi birodalmunk szükségeinek és javának megfelelőjenek, és a külön válásról álmódozó rossz érzésűek ellenséges koholatjainak örökre véget vehessenek. Hív jobbagyok! Ez a tzel méltó tzelja a ti fáradságitoknak és erőlködésteknek. Mi érettünk és a Hazáért nem irtozni azoktól, néktek szokástok. — Költ Sz. Pétervárbán Jan. 25 kén Kr. U. szület. 1831-dik Uralkodásunknak 6 dik esztendejében. (Alá írás) Miklós.

Ezen Nyilatkoztatásból világos, hogy a boldogtalan Lengyel Országot az Orosz Udvar, mihelyt meggyőzi, az Európai Országok sorából örökösen ki akarja

törteni és az Orosz birodalommal, meghódított tartomány gyanánt, egyesíteni!

A Pétervári Journál ennek a Tsászári Nyilatkoztatásnak néminemű megyarázatjául a következő tzikkelyt teszi utánna: „A Tsászár mindent elkövetett, minden tanátsló és reábeszélő eszközöket megpróbált, hogy Lengyel Országnak békeszerelő lakosit a pártütés szükséges következésének a háborúnak inségeitől megkémellje. De nagy lelkű tzeljainak minden próbatételei hasztalanok voltak, jósága és kegyelme el nem esmértetett. — Ő Fge kimutatá jóakaró gondolkozását mindjárt a Revolutio kiütésének első pillantásaiban, Maga eleibe bortsátván Lubeczki Herceget és Gróf Jezierski Országkövetet, kik mind ketten Varsóból jöttek, hogy az Ország tsendességét olly váratlanul és kegyetlenül megháborító lázadásnak történeteit környüllálasson előterjeszszék Ő Fgének. Az ezeknek adott kegyelmes válaszban a Tsászár a törvényes rendnek visszaállítását és a fő bünösöknek megbüntetését kívánta, feltartván Magának ezekre nézve a megkegyelmezés jussát, mellyet Ő liberaliter fogott volna gyakorlani. Azt nem engedti koronájának betsülete, hogy Concessiokra egyezését adja, kivált mikor azokat fellázadva és fegyveres kézzel kéri tőle. Ha a Lengyelek Orosz Ország ellen felfegyverkeznek és Fejedelmek ellen hartzra kelnek: akkor ok magok az oka i haz ajok elpusztulásán a k, és az öágyülövéseik azok, mellyek Lengyel Országot lerontják. — Ezzel a válaszszal ment el Országkövet Jezierski Dec. 25 kén (Jan. 6-kán) Pétervárból. Míg a Tsászár Pétervárbán illy nemes és törvényes hangon szöllana, az alatt V or sóban egy kiküldöttsége az Ország gyülésnek egy heves Nyilatkoztatást készített Orosz Ország ellen,

és tsupán General Chlopiczki, ki a zaboláltán vakmerőségű Demagogusokkal már alig bírt hartzolni, tudá megakadályoztatni annak nyilvános közrebotsátását. Jezierskinek megérkezésével Varsóba meglett a' Krizis, melly a' szerentséllen Orzágnak sorsát végképpen eldönti. General Chlopiczki ki nyilatkozottván, hogy ő nem vezérli hazafiait az Oroszok ellen, és hogy a' Lengyel Nemzetnek nints jussa a' Kiralynak fogadott esküvését megszegni — a' hatalmat Jan. 6-kán (18-kán) letette. Az ő lelépése szabad mezőt nyitott a' Revolutionalistáknak. Az Ország gyűlés az ő befolyásoknak leve hagyattatva. Jan. 8-kán (20 kán) Országkövet Soltyk Román tanátsképpen feltevé, hogy a' Tsászárnak 's Kiralynak hívségére fogadott esküvést meg kell semmisíteni és a' Thronust üresnek hirdetni. Jan. 13-kán (25-kén) az Ország gyűlés elegy Ülésben elakará kezdeni a' Soltykia na Propositio felett a' tanátskozást, hanem azt új Vítatások szakaszták felbe; a' Demagogusoknak dühös lármája elnyomta a' gyűlés értelmesebb és mérséklettebb részének szavát. A' nagy lármának és zavarodásnak közepette a' Senatus Titoknokja Niemcevitcz, egyszeriben egy Akta-darabot írt, mellyben az Országgyűlés bätorkodik Lengyel Orzágnak függetlenségéf és a' Thronusnak ürességét declaralni azzal a' hozzátétellel, hogy jövendőben a' Korona annak fog ajánlítani, kit a' Nemzet reá méltónak fog tartani. Ezt az Akta-darabot egyszeriben aláírták a' Senatorok, 's a' Követek Házának tagjai és a' Fővezér Hertzeg Radzivilli kit a' gyűlésbe e' végre meghívtak. Így koronázták meg a' Pártosok vagy a' Lengyel Nemzetnek úgy nevezett Répviselei Orosz Orzágnak legnagyobb megsértésével az igazságtalanságnak azon munkáját, melly ha-

zajokat a' háború minden rettentéseinek kiteszi. Ő Fge a' Tsászár ez erős környülállások között legalább vigasztalást lel abban a' gondolatban, hogy semmit nem kímélt 's mindent elkövetett a' mivel e' szomorú romlást megelőzni lehetőségesnek látszott; fájlalván a' köntelenséget, hogy szoros, de szent kötelességét telyesítenie kell, nem fog nemes érzésű szíve egy alkalmatosságot is elbotátni, hogy kegyelme és mérséklése által bírói tisztjének rettenetes következéseit lágyítsa.“

Német alföldi Királyság.

Brüsszel Febr. 15-kán. A' Nemzeti Gyűlésnek Febr. 10-iki Ülésében heves vítatásokra adott alkalmatosságot a' Londoni Conferentziának legújabb Protokolluma (Febr. 7-ikéről, mellyben a' nagy Hatalmasságok megértvén, hogy a' Frantzia Udvar arra az esetre nézve ha a' Belgiumi korona Nemours Hetzegnak ajánltnék, előre kimondja az ajánlásnak el nem fogadását — végezik arra az esetre nézve ha a' Fejedelemség Leuchtenberg Hetzegnak offerálttnék, hogy az öt nagy Udvarok ötlet Belgium Fejedelmének elesmérni nem fogják) Robaulx, Osy, és Lebeau Urak tudakozták a' Diplomatikai Biztosságnek Elölülőjétől van de Weyer Urtól, igazé? hogy vagy en ilyen foglatatú Protokollum? és mit felelt a' Diplomatikai Biztóság a' Londoni Conferentziának ezen nyilvános bele avatkozást áruló Protokollumára? — de Weyer Ur mondá hogy a' Protokollumot a' Diplomatikai Biztosság visszaküldte Lord Ponsonbynak ki azt egyedül az az társa Bresson Ur nélkül a' Conferentzia nevében közlötte. Lebeau Ur sajnálja hogy a' Diplomatikai Biztóság a' többi Protokollumokkal is így nem tselekedett.

A' Febr. 12 iki Ülésben a' Vice Elöl-
ülő Gerlache Ur felolvasta az Elöl-
ülőnek Chokier Urnak (ki Párisban va-
gyon a' koronát Nemours Hertzegnek
megajánló követséggel) Febr. 10 kéről
írott levelét, mellyben jelenti, hogy a' Kö-
vetségnek a' Frantzia külső Ministerrel
több Conferentziái és a' Királynál néhány
izben privátaudientziái voltak, de a' meg-
ajánlott karonának elfogadása ellen igen
nagyok a' nehézségek; kiváltképpen attól
fél Lajos Filep Király, hogy benne
nagyra vágyásnak nézik, hasonlónak a'
Napoleonehoz ki testvéreit és atyafiait
idegen thronusokra ültette; és ő nem
akarja hogy azzal vádoltassék, mintha a'
fiának szerzendő korona kedvéért, kész
lenne közönséges háborut támasztani. —
Ezen vélnék felolvastatása után, Le-
beau Ur felállott azzal a' javallattal, hogy
a' Nemzeti Gyűlés egy Királyi Fő
Helytartót légyen, ki az Országot az-
új és már egészen készen lévő Consti-
tutio szerént királyi hatalommal igazgassa,
mig a' választott király a' koronát elfo-
gadván és a' Constitutióra megesküdvén
az uralkodást felvenné. — A' javallat meg-
halgattatott, es a' Ház osztályjaihoz ki
adattatott.

N a g y B r i t a n n i a.

London Febr. 16 kán. A' külső Mi-
nisternél Febr. 15 és 16 napjain a' Ministe-
rek Conferentziát tartottak a' Belgiumi
dolgok felett.

Az Alsó Háznak Febr. 15-iki Ülésé-
ben, Vyvan Ur előhozván a' Frantzia
Országí Külső Ministernek Sebastiani
Urnak Febr. 1 napjáról Brüssselbe
írott levelét (l. M. Kur. 15. Szám), tu-
dakozta, közölve vagon e' hivatalosan
ezen Aktadarab a' Britanniai Ministerium-
mal? 's igaz e', hogy Frantzia Ország
nagy Sereget gyűjt éjszaki határánál? —

Lord Palmerston felelt: 1.) hogy a'
Brüssszeli Angluskövet igen is közlöt-
te vele amaz Aktadarabot, es talán elég lesz
ha többet erről nem mond. 2.) igaz, hogy
Frantzia Ország táborot gyűjt éjszaki ha-
tárán, de a' mi annak tzelját illeti An-
glia bizonyossá tétetett felöle, hogy Fran-
tzia Ország az egész Világgal békességben
kíván maradni.

M a g y a r O r s z á g.

Versetzről Febr. 15 dikén.

Szépen derüle fel a' szép vidékkel
béfoglalt Városunkra a' Nap, azon ör-
vendetes nagy Inneplésre, mellyet sok
millio hűséges alattvalók Nagy Lelkü
Királyoknak Ditsőségesen Uralkodó I-ső
Ferentznek Születése napja Innepen,
tisztá szívekből eredő fohászkodások kö-
zött a' mindenek Teremtőjéhez az Ő
hosszú, 's milliokat boldogító élete fo-
naláért szentelnek. Oh Nagy Nap! jöjj 's
derülj fel nekünk még számtalanszor. —
Ő Meltósága Fő Tisztelendő Mánui-
lovits Maxim Ur, a' Görög nem Egye-
sült Anyaszentegyház Versetzi Megyés
Püspöknek vala szerentséje igen szép íz-
lésű móddal megújítani Keresztényei szí-
veikben Ditső Uralkodónk eránt vonzó
érzéseit. Maga a' fent nevezett fő Pász-
tor]Penteken, az az Inneplés napja előtt
Fő Templomában megjelent a' délutáni
Isteni szolgálaton. Következendő Nap Ő
Ts. Kir. Felségének Születése Innepen
Maga tartotta a' Nagy Misét számosabb
Papságával, itten jelen valának minden
hivatalú díszes Férjfiak, valamint Ra-
tonai, úgy Polgári rangúak is. Ezen
nagy Isteni szolgálaton Maga Ő Mga
Manuilovits Maxim Úra Te Deumot
három nyelven ékes hangjával énekelté
el, Rátzúl, Görögül és Oláhül; ennek-
utánna ez az Ének harsogotta a' Templom
falain Rátzúl „Gott erhalte Frantz den

Kaiser". Az Istenhez hotsátoll ájtatos szívű Fohászokodások alatt Schneller könnyű lovas Regimentje, 's a' polgári Katonák tisztelkedtek sűrű lövöldözésekkel, 's a' mozsarak is dörgöttek. Elvégezvén az Isteni pompás szolgálatot, tágas Rezidentiájában haza késértetett Ő Mlga a' Püspök számos Papságától, és díszes szolgálatban való Férjfiaktól. Így a' szívnek hosszú életet Ő Felségeért Iső Ferentz Királyunkért kívánó mondásai között megérkezett az Ebéd. Ő Méltósága a' Megyés Püspök Ur ezen nagy Inneplésen nyoltzvannál több érdemes Őri Vendégeket tisztele meg fényes ebédjével. Ezen Vendégség között legelőször a' Megyés Püspök Ur ivott Ő Felsége Ditsőségesen Uralkodó Első Ferentz Királyunknak hosszú életéért, és hogy az Isten minden kedvetlenségtől őrizze meg; az után Felséges Karolina Királyné, és az új megkoronázott Ferdinánd Királyunk tartós egésségeért, ennek folytában Fő Hertzeg Jó'sef Nádor Ispányunk, és az egész Tsász. Kir. Familia Eletének sok és számtalan Esztendőkre való kiterjedéséért. Iparkodván a' megyés Püspök Ur illy nagy öröm Inneplésű Napot hozzá illő nagy vígsággal eltölteni; fényes Bállal is megtisztefé Vendégeit, és azoknak familiáját; a' mellyre 230 Személyeket fogadott el szívességével; a' tántzó Szála új módi ízléssel vala elkészítve, Ő Felsége nagy tekintetű Képét egy Menyezet alatt szép virág koszorúk vették körül, 's három nyelven írt Aláírásokkal, Magyarul, Németül, és Rátzül.

II-dik híradás, a' magyar tudós Társaságról.

Pesten, Febr. 15. 1831.

A' magyar tudós Társaság igazgató tanácsának 1830 ban Novemb. 17. Po-

sonban tartott első ülésében Elölülőnek választatott M. Gróf Széki Teleky Jó'sef Ts. K. arany kultsos Úr, Kir. Tábla-Bárója Ns. Szabolts Vármegye Főispánja; Másod előlülőnek M. Gróf Sárvári Felső Vidéki Széchenyi István Ts. Kir. aranykultsos Úr, több rendek' vitéze, kik' elválasztását már Ő Felsége is kegyelmesen megerősíteni méltóztatott. Helybeli és vidéki rendes tag, kiknek száma idővel 42 lehet, most választatott 25. Ezek' kiválasztásában az Igazgató Tanácsot a' következő tekintetek vezérelték: 1. A' helybeli rendes tagok csak a' Pesten Budán vagy közel lakó Irók közül választhatók, mivel heteként egyszer ülést kell tartaniok. 2. A' nyelvtudomány osztályába helybeli most eleinte 5; vidéki 4 lépik, a' többi osztályokba kettő, kettő. 3. Rendes taggá, tudományáról 's különösen magyar nyelven kiadott munkái által ismeretes Iró lehet, kitől egyszer'smind folyvást lévő buzgó munkálkodást várhatni 4. A' melly osztályban kielégítő munkájú Iró nints, ott a' hely későbbig üresen marad. A' tudományok 6 fő osztályához választható magyar Irók névsora bizonyosságot tesz arról, hogy némelly osztályra több közül lehet választani; némellyhez pedig szorosan oda tartozó nints annyi, mennyit az említett szám, feljebbi pontokhoz képest kíván, ennél fogva az találtatott most a' társaság megindítása elején leginkább tzelhoz vezetőnek, hogy a' tudományok osztályába nevezendők szábadabb tekintetekkel választassanak 's így az eddig elé legtöbb Irot nevelt nyelv-tudományból olyan; kinek más osztályhoz tartozó munkája is ditsérhető, ezen másba is kineveztethessék; a' ki tehát aetheticai értekezéseket is írt, ámbár

ámbar egyébaránt költő vagy nyelvtudós, léphet a' filozofia osztályába, ismét költő vagy nyelvtudós, kitől életírás, nyelvtörténete 's egyéb hisztóriai tárgy forog kézen, a' történetírásába; vagy a' ki mint Professor más nemben tanít eddig mutatott munkájáénál, iskolája ágazatjába is kinevezhető. Az osztályok tulajdon határain belől inkább lévő Irókat az idő majd e' hézagok látása által is később fogja szűlni. Egyébiránt az, ki mikép él a' nyelvel, tekintetbe nem vétetett, hogy a' külön színű társak jobban fejtsék ki megindult forrását. Mind ezen előre bocsátottaknál fogva, a' választás következő lett:

A' magyar tudós Társaság rendező tagjai.

A' nyelvtudományban.

Helybeliek. 1. Kisfaludy Károly, több Ns. Vgyék Táblabírája.

2. Vörösmarty Mihály, Kir. Táblai Ügyvéd, 's a' Tudományos Gyűtemény Redactora.

3. Schedel Ferentz, Orvos Doctor 's több külföldi társaságok tagja. Kisfaludy Károly, Nov. 21-kén meghalálózván; helyébe az Igazgató-tanáts Dec. 12-kén volt második ülésében Vörösmarty Mihály Urat léptette.

Vidékiek. 1. Kisfaludy Sándor, több Ns. Vármegye Táblabírája.

2. Kölcsey Ferentz, Ns. Szathmár Várm. Aljegyző.

3. Horváth Endre, Pázmándi Plébános, Győr Vármegyében.

4. Guzmics Izidor, Sz. Benedek Szerzetében Theol. Professora, Pannonhgyén.

A' Filozofiában.

Helybeliek. 1. Döbrentei Gábor, Budai Kerületbeli K Másod

Tartomány Biztós; több Ns. Várm. Táblabírája.

2. Imre János, Egri megyebeli Pap, Filozofia 's Theol. Doctora, a' M. K. Universitátnál Filozofia Professora 's Ns. Heves Várm. Táblabírája.

Vidékiek. 1. Berzsenyi Dániel Ns. Somogy Vármegye Táblabírája.

2. Szilasy János, Szombathelyi megyebeli Pap, 's a' Szombathelyi Lyceumban Filozofia Professora.

A' történetírásban.

Helybeliek. 1. Horvát István, Filoz. Doctora, több Ns. Várm. Táblabírája, a' Nemzeti Muzéumnál a' Széchenyi Országos Könyvtár Örzője.

2. Petrovics Fridrik, Hites Ügyvéd.

Vidékiek. 1. Kazinczy Ferentz, több Ns. Várm. Táblabírája.

2. Kis János, a' Dunán tullező Kerületben Evang. Superintendens Soproni első Predikátor 's több Ns. Várm. Táblabírája.

A' mathezisben.

Helybeli. 1. Tittel Pál; Egri megyebeli Pap, Filoz. Doctora, a' M. Kir. Universzítás Csillagvizsg. tornya Igazgatója 's Csillagtudomány Professora.

2. A' második hely bétöltése későbbre maradt.

Vidéki. 1. Bitnicz Lajos, Szombathelyi megyebeli Pap, Filoz. Doctora, a' Szombathelyi Lyceumban Mathezis és Magyar nyelv Professora, a' Boroszlói tudós társaság tiszt. tagja 's Ns. Vas Várm. Táblabírája.

2. A' második hely bétöltése későbbre maradt.

A' törvényben.

Helybeli. 1. és 2-dik későbbre halasztatott.

Vidékiek. 1. Szlemenics Pál, Törvény Doctora, a' Posoni Kir. Academiaiban magy. törvény Professora 's Ns. Poson Várm. Táblabírája.

2. Köteles Sámuel, a' Nagy-Enyedi Reform. Collegiumban Filoz. Professora, ki e' nembe a' törvény tudományok filozófiájához tartozó munkáji tekintetéből tétetett.

A' természet tudományban.

Helybeliek 1. Gebhard Ferentz Orvos Doctor 's a' Pesti M. Kir. Universzitásnál Theraphia Professora.

2. Bugát Pál; Orvos Doctor, a' Pesti M. K. Universzitásnál Professor Vidékiek. 1. Horvát József, Ns. Hont Várm. Rendes Orvosa.

2. Balásházy János, Ns. Zemplin Vármegyei Al Szolgabíró.

Ezek most, Febr. 14-dikén kezdék M. Gróf Teleki József Úr' előülése alatt gyűléseiket, mellyekben a' munkálendások elintézései mellett tiszteletbeli és levelező tagok lesznek kinevezve, 's titoknok és segédjegyző választva. Megelőzte üléseiket az Igazgató tanács, melly a' Nádor Ispán Ó Ts. Kir. fő Hercegsége mint pártfogó rendelkezései, az Elölülők eránti királyi kegyelmes megerősítés elérkezéséig Nagy. Mélt. Gróf Cziráky Antal Országbírája 's a' t. Ó-Exclja előülése alatt Febr. 2-dikán, 6-kán és 13-dikán tartotta üléseit, 's azokban egyéb dolgok között a' pénztárát elrendelte, melly mellé Pénztárnoknak még Posoni első ülésében Helmezy Mihály Kir. Táblai Ügyvéd Urat, Ns. Csongrád és Szatmár Várm. Táblabíráját nevezte ki, midőn az ellenőrséget Mélt. Gróf Széchenyi István Úr vállalta magára; szállást fogadott Pesten Deron háznál a' Dunára néző első emeletben, hogy

majd Sz. György napon túl a' társaság minden üléseit ott folytathassa.

III-dik híradás, a' magyar tudós Társaságról.

Pesten, Febr. 17-kén 1833.

A' rendes tagok, M. Gróf Teleki József Fő-Ispán Úr 's a' t. előülése alatt, 15-ikén tartott második, ülésekben, tiszteletbeli tagúl, tizenkettőt választottak a' rendszabások szerint rejtett voksolással, kik közzül hat, Pestről és Budáról, a' tisztelt Elölülő Úr meghívására, Febr. 16-kán a' harmadik ülésben már jelen volt, így most ök és a' rendes tagok által ismét négy tisztelet belinek választása ment, hasonlólag rejtett voksolással végbe. Mind a' két ízben a' voks többsége e' következőket érte, a' kik' nevei betűrendben adatnak elé, melly módot a' társaság ezután minden tagjai előszámlálásokor megtartani kíván:

Bence Ferentz, Ts. Kir. Tanácsos, Orvos-Doctor, a' M. Kir. Universzitásnál Professor, 's az Orvosi Kar' Seniora.

Budai Esaiás a' Tiszán túl lévő Kerületb. Reform. Superintendens, Debreczeni Predikátor.

Dessewffy József Gróf, több Ns. Várm. Táblabírája.

Döme Károly, Posoni Kanonok 's a' Sz. Imre Szeminariuma Igazgatója.

Fáy András, több Ns. Várm. Táblabírája.

Görög Demeter, Ts. Kir. aranykultsos, Udv. Tanácsos, Sz. István Ap. Kir. Rendje közép keresztese.

Jankovich Miklós, több Ns. Várm. Táblabírája.

Kopácsy József, Veszprimi Püspök, val. bels. titk. Tanácsos, Septemvir, a' Fels. Magyar Királyné Cancellarius.

Kresznerics Ferentz, Szombathelyi megyebeli Pap, Filoz. Doctora, Kemenes-álgai Alesperest, Sági Plébános.

Kolosvári Sándor, Veszprimi Kanonok, több Ns. Várm. Táblabírája.

Mednyánszki Alajos Báró, Ts. Kir. aranykultsos, M. Kir. Helytartói Tanácsos.

Ragályi Tamás, több Ns. Várm. Táblabírája.

Schedius Lajos, Ts. Kir. Tanácsos, a' M. Kir. Univers. Aesthetica Prof. több Ns. Várm. Táblabírája, a' Charcoviai, Göttingai, Jenai tud. társ. tagja, a' Filozofia Kar' Seniora.

Szepessy Ignátz, Báró, Pécsi Püspök, val. bels. titkos Tanácsos.

Teleki Ferentz Gróf, Ts. Kir. Aranykultsos, Faszmoson.

Wesselényi Miklós Báró, több Ns. Várm. Táblabírája.

Még a' harmadik ülésben, boldogult Kúsfaludy Károly, kitünő társ helyébe, e' nagy gyűlés, Szemere Pál Táblabíró Urat választotta a' Nyelvtudomány osztályába.

IV-dik híradás, a' magyar tudós Társaságról.

Pesten Febr. 22-ikén 1831.

A' tiszteletbeli és rendes tagok' ülése Febr. 16-ikán, és 17-ikén Mélt. Gróf Teleki Jósef Fő Ispán Úr's a' t. elől-ülése alatt folyt. A' harmadik ú. m. Febr. 16-kán tartott ülésben egyéb tárgyak között, felolvastatott Tek. Horvát István Úrnak a' M. Gróf Elölülő Úrhoz írt levele, mellyben a' társaság iránt tisztelettel 's előmenetele szíves óhajtásával kijelenti, hogy ő, sok foglalatosságai miatt, a' néki küjegyzett helyre nem léphet, a' mit a' társaság sajnálkozva fogadott. A' negyedik nagy gyűlésben, husz hazai levelező tag válasz-

tása következett, a' rendszabáshoz képest ismét rejtett voksolással. Felénél több voksot e' következők nyertek:

Balog Pál, Orvos Doctor.

Bajza Jósef, hites Ügyvéd.

Bártfay László, M. Gróf Károlyi György Úr' titoknok a' Táblabíró.

Beszédes Jósef, Sárközi Igazgató Vízmérő.

Czuczor Gergely, Sz. Benedek rendén lévő Pap, Ekesszóllás Prof. Romáromban.

Deáki Sámuel, Számvevő tiszt, az Erdélyi Kormányszéknél.

Dohovics Bazil, Alesperest, Ungvárat.

Ercsei Dániel, Filozofia Prof. Debreczenben.

Forgó György, Orvos Doctor, Ns. Pest Pilis és Solt Várm. rendes Orvosa, 's Táblabíró.

Gévay Antal, a' Ts. Kir. Bétsi Könyvtárnál Scriptor.

Gróf Kemény Jósef, az Erdélyi Kir. Kintstartóságnál Titoknok.

Kiss Károly, B. Mariássy gyalog ezerebeli Fő Hadnagy.

Márton Jósef, magyar nyelv és literatura Prof. a' Bétsi Ts. Univerzitatánál, Ns. Bereg Várm. Táblabírája, 's a' Magyar Kurír Írója.

Nyiri István, a' S. Pataki Ref. Collegiumban Filoz. Professor.

Pergger János, hites Ügyvéd, 's Táblabíró.

Stettner György, hites Ügyvéd, 's Táblabíró.

Szalai Imre, Szombathelyi megyebeli Pap, Filoz. és Theol. Doctora, a' M. Kir. Univerzitatánál Theologia és Egyházi Ekesszóllás Prof.

Szeder Fábrián, Sz. Benedek rendén lévő Pap, Filoz. Prof. Pannonhegyén.

Szenvey Jósef.

Thaisz András, hites Ügyvéd, 's Táblabíró.

Külföldi levelező tagjaivá ezuttal tsak a' társaság Ts. Kir. Udvari és Státus-tanátsos Hammer József, és Superintendens Fessler Ignácz Urakat nevezte ki.

Ez után, még ugyan e' gyűlésben, az alaprajzban kijegyzett munkálódás tárgyaihoz mi móddal leendő fogás iránt, a' javallat adást, a' Mélt. Gróf Elölülő Úr, négy kiküldöttség közt ekképen osztá fel.

A' társaság' folyó írása szerkeztetésére nézve:

A' tiszteletbeliek közül: Gróf Dessewffy József A' rendes tagok közül: Döbrentei Gábor, Kazinczy Ferentz, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferentz, Tittel Pál.

A' szótár és grammatica tárgyában.

A' tiszteletbeliek közül: Schedius Lajos. A' rendes tagok közül: Horvát Endre Imre János, Petrovich Fridrik, Szemere Pál, Vörösmarty, Mihály.

A' társaság évkönyvei kiadására nézve.

A' tiszteletbeliek közül: Fáy András. A' rendes tagok közül: Gebhardt Ferentz, Kis János, Szlemenics Pál.

Jutalom kérdés sorára 's az esztendőnkint kijött magyar könyvek megítélésére nézve.

A' tiszteletbeliek közül: Janrovich Miklós. A' rendes tagok közül: Balás-házy János, Bitnitz Lajos, Guzmics Izidor, Horvát József.

Febr. 20-dikán Mélt. Gróf Teleki József Fő Ispán Úr 's a' t. elölülése alatt, eleyes ülés lévén, az Igazgató Tanátsnak abban megkívántató számmal megjelent tagjai, a' tiszteletbeli és rendes tagok, együtt, a' rendszabások szerint rejtett voksolással Titoknokot és Segédjegyzőt választottak. Felolvastatta ebben elebb a' Mélt. Gróf Elölülő Úr az 1828-beli Kiküldöttség' 5 dik munkájából, mellyet Felséges Urunk hasonlóképen kegyelmesen megerősíteni méltóztatott, a' 11 dik szakasz ezen első pontját. A' titoknok számára olyan fizetést, a' milyent hivatala, ha egészen külön véteik, megkívánna, még most adni nem lehetvén, eleinte azzá más hivatalbeli is választathatik. Így most ezt a' voksolás követte 's annak többsége, Titoknokul, Budai Herületbeli Tartományi Biztos Döbrentei Gábor Urat, Levéltárnoknak egyszers'mind Segédjegyzőnek pedig hasonlólag voksolás többsége Schedel Ferentz Orvos Doctor Urat választotta. Ugyan ezen ülésben a' N. Mélt. Igazgató tanáts a' természet tudományok osztályához 5-ik tagnak Schuster János Orvos Doctor Urat, a' M. Kir. Univerzitásnál Chemia Professorát nevezte ki, hogy a' Helybeli Tagok, héti ülésekben megkívántató teljes számmal lehessenek.

Másfél árkus Újság, és az 1830-dik Eszt. T. Érd. Előfizető Urak nevei Lajstromának végezete, Félárkuson.

Szerkesztető és Kiadó Márton József, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)